

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

ZWRÓCONA

1. Nazwa

**KOŚCIÓŁ PARAFIALNY P.W. ŚW. PIOTRA
I PAWŁA W ZESPOLE**

2. Czas powstania

XIV w., 1500 r., XVIII w.

7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok budynku od południowego – zachodu.

4. Adres

Zwrócona nr 123
57-200 Ząbkowice Śląskie
dz. nr 106, obręb Zwrócona

5. Przynależność administracyjna

województwo dolnośląskie

powiat ząbkowicki

gmina Ząbkowice Śląskie

6. Formy ochrony

Miejscowy plan zagospodarowania
przestrzennego: Uchwała nr
XLII/12/2013 Rady Miejskiej Ząbkowic
Śląskich z dnia 28 lutego 2013 r.

Rejestr zabytków nr A/1876/1886 z dnia
15.10.1966 r.

Pierwotnie gotycki z XIV w., przebudowany w duchu baroku XVI-XVIII w. Pierwsza świątynia wzmiankowana w 1318 r., obecna - o średniowiecznym trzonie (kamienny korpus i prezbiterium, wieża), przebudowana została w okresie renesansu i baroku: 1689 r. - kaplica pód., 1700 r. - nadbudowa wieży, hełm, 1707-1727 barokowy wystrój wewnątrz, modernizacja szczytów korpusu i prezbiterium, 1 poł. XVIII w. - druga kaplica i kruchta od pód., kaplica od pón., sklepienie kolebkowe z lunetami w prezbiterium. Z czasów gotyku zachował się wczesnogotycki, profilowany portal w kruchcie pód., późnogotycki portal w przyziemiu wieży - zapewne z końca XIV w.

Kościół jednonawowy na rzucie prostokąta, z prosto zamkniętym prezbiterium, z wieżą w elewacji zach. - na rzucie kwadratu w dolnych kondygnacjach, w górnych - ośmioboczną, zwieńczoną barokowym, dwuprześwitowym hełmem z iglicą. Dachy korpusu i prezbiterium dwuspadowe, zamknięte kotarowo wzniesionymi szczytami o wklęsło-wypukłym wykroju. W elewacji pód. dwie kaplice i kruchta, w elewacji pón. - kaplica i zakrystia, nakryte różnicowanymi dachami; kaplice wsch. na rzucie ośmiobocznym, sklepione: pód. nakryta kopułą z latarnią, pón. - sklepieniem kolebkowo-krzyżowym. Nawa nakryta stropem drewnianym. Elewacje murowane, tynkowane, przeprute okrągłolucnie zamkniętymi oknami osadzonymi w głębokich węgarach, konturowanymi profilowaną opaską, zwieńczone gzymsem. Ściany kaplic i kruchty rozczłonkowane pilastrami.

Stan zachowania: dobry, niewielkie przebarwienia tynków, wymiana pokryć dachowych.

Postulaty dotyczące konserwacji: wymagane zachowanie historycznej bryły budynku, kompozycji elewacji i detalu architektonicznego.

Marta Danielska, 04.05.2021 r.

